

the crime explosion. The article also identifies the categories of traces that remain under certain circumstances: at the time of manufacture of an explosive device; the installation process and prepare for the explosion; and as a consequence after the explosion. Also, the characteristic of the main parts of an explosive device and what they can carry information about the manufacturer.

The characteristic factors of the explosion and their amazing properties. Described blasting, blast, heat and fragmentation effect of the explosion from the impact on the environment.

In the process of writing materials used in scientific works of scientists, criminologists who worked on issues of criminal investigation of explosions.

The materials presented in this article can be useful for practical law enforcement officials and teaching staff of educational institutions and legal profile, students and cadets.

УДК 343.98

О.А. Гуменський
головний фахівець

О.І. Охріменко
кандидат технічних наук,
начальник Центру судових і спеціальних експертиз

*Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки
та судових експертиз Служби безпеки України*

ПОРІВНЯЛЬНА СТАДІЯ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ДОСЛІДЖЕНЬ З ГРУПОВОЇ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ Є РЕЗУЛЬТАТОМ ІНЖЕНЕРНО- ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

Дана стаття присвячена аналізу загальних принципів та уніфікації методичного забезпечення порівняльної стадії при проведенні досліджень з групової ідентифікації об'єктів, які є результатом інженерно-технічної діяльності людини. Пропонується в загальному випадку проведення вказаної стадії в два етапи, а саме: порівняння наданого об'єкту дослідження з найближчими відомими аналогами та порівняння встановлених характеристик об'єкту вимогам до побудови об'єктів певного типу.

Криміналістична ідентифікація (від лат. *identifico* — ототожнюю) означає встановлення тотожності об'єкту чи особи за сукупністю загальних і окремих ознак [1].

Поряд із встановленням індивідуально-конкретної тотожності широко розповсюджена групова ідентифікація або встановлення

групової належності. Таке дослідження дозволяє встановити приналежність об'єкта до певного класу, роду, виду, тобто до деякої множини однорідних об'єктів. При цьому під однорідними розуміють об'єкти, які при всіх їх відмінностях володіють одним і тим же набором ознак групової властивості. Однорідні об'єкти відрізняються від просто схожих (подібних). Під схожими розуміють об'єкти, що мають лише деякі однакові ознаки або, які не володіють властивістю еквівалентності, взаємозамінюваності. Збірним поняттям для категорії однорідних об'єктів є термін «група», тому такі дослідження трактують як встановлення групової приналежності. [2]. Об'єкти, що належать до однієї класифікаційної групи, схожі за ідентифікаційними ознаками, якими характеризується ця класифікаційна група, а подібними можуть бути й об'єкти з різних класифікаційних груп [3]. Групова ідентифікація (яку ще називають класифікаційним дослідженням [3]) здійснюється або як первісний етап (перша стадія) всілякого індивідуального ототожнення, або як вирішення самостійного завдання [2].

Іноді встановлення групової належності штучно виділяють з теорії криміналістичної ідентифікації, гадаючи, що ототожнення може стосуватись тільки індивідуально визначеного об'єкту. Заперечуючи проти цього і вважаючи встановлення групової приналежності органічною частиною криміналістичної ідентифікації, в якості аргумента можливо послатися на філософську трактовку поняття ототожнення.

«Отождествление означает усмотрение одного и того же, как того же самого, в его различных проявлениях. При этом или один и тот же предмет рассматривается как тот же самый во всех своих различных состояниях, или во многих предметах усматривается одна и та же общая черта, по которой эти различные предметы сходствуют между собой, образуя ряд однородных предметов». [Савинов А. В. Логические законы мышления. М., 1958. С. 12.]

Трактовка ряду однорідних предметів являє собою не що інше, як поняття групи, а «усмотрение» загальної риси — встановлення групової належності, віднесення конкретного об'єкта до визначеної групи [2].

Встановлення належності об'єкта до певної групи проводиться на основі вивчення ознак об'єкта та співставлення їх з ознаками інших об'єктів цього ж класу (групи). Так форма кулі, її розміри, конструкція і сліди, які залишились на ній при проходженні каналу ствола, дозволяють зробити висновок про те, із зброї якої системи (моделі) вистріляна дана куля.

Кажучи про встановлення групової належності, мають на увазі, що в якості груп можуть виступати існуючі класифіковані системи. Наприклад, можливо казати про поділ холодної зброї на: рублячу, колючу, ріжучу тощо [2].

До ідентифікаційних задач при дослідженні об'єктів, які умовно названі результатами інженерно-технічної діяльності людини [4] відносяться: групова ідентифікація (встановлення групової належності об'єкта) й (у певних випадках) індивідуальна ідентифікація.

Групова ідентифікація при дослідженні, наприклад, вогнепальної зброї, включає в себе встановлення:

- належності об'єктів до категорії вогнепальної зброї;
- виду, моделі, типу наданої вогнепальної зброї [5].

Як відомо, під час групової ідентифікації виділяють: а) огляд об'єктів; б) роздільне (аналітичне) дослідження об'єктів; в) експеримент; г) порівняльне дослідження (співставлення) об'єктів; д) оцінку ознак та формулювання висновків.

Необхідною умовою ідентифікації є метод порівняння — одночасне вивчення двох або декількох об'єктів з метою встановлення того, що їх об'єднує або відрізняє.

В процесі порівняння об'єктів встановлюють як збіжні, так і розбіжні ознаки. На основі такого аналізу роблять висновок щодо тожності або її відсутності [2].

В теорії та практиці криміналістичної ідентифікації розрізняють дві форми відображення: матеріально-фіксовану та психофізіологічну. Перша означає об'єктивну фіксацію ознак в матеріальних об'єктах [2] (слідах, фотознімках, кресленнях, описах і т.і. [1]).

Психофізіологічна форма — відображення уявного образу предмета в пам'яті конкретної особи — має суб'єктивний характер. Тому суб'єктом ототожнення (особою, яка здійснює ідентифікацію) тут може бути тільки людина, у свідомості якої збережений даний образ [2] (наприклад, свідок бачив злочинця, запам'ятав його та може впізнати його за зовнішнім виглядом; на відміну від цього ідентифікацію за матеріально-фіксованим зображенням може здійснити й інша особа, наприклад, слідчий, суддя, експерт [1]).

У зв'язку з цим, науковці виділяють щонайменше дві форми дослідження: узнавання (впізнання за уявним образом) та експертне ототожнення (за матеріально-фіксованим відображенням) [2].

Розширене тлумачення можливих форм ідентифікації дозволяє деяким авторам виділити чотири її види [1]:

1. Ідентифікація за матеріально-фіксованим зображенням, наприклад, ототожнення людини за слідами її рук, фотографіям, рентгенівським знімкам, почерком.

2. Ідентифікація за ознаками загального походження (ціле за частинами), наприклад, фарний розсіювач автомобіля за його осколком. При цьому ціле трактується широко і під ним розуміються не тільки предмети та вироби монолітної будови, але й біологічні об'єкти (рослини, шматки деревини), механізми й агрегати, комплекти речей (костюм: брюки, жилет, піджак; ніж і піхви).

3. Ідентифікація за описами ознак, наприклад, ототожнення людини за розшуковою орієнтовкою, ототожнення речі за описом, наданим в обліковій картці.

4. Ідентифікація за уявним образом. Наприклад, обвинувачений ідентифікується постражданим у ході пред'явлення до впізнання [1].

Кожен об'єкт матеріального світу володіє сумою властивостей. Ці властивості характеризують зовнішню будову об'єкта, його форму, розміри, матеріал, з якого він виготовлений. Пізнати всі властивості об'єкта — задача доволі складна, потребує значних витрат часу і зусиль. Однак для ідентифікації об'єкту зовсім не обов'язково досліджувати всі його властивості. Об'єкт в достатній мірі може бути охарактеризований комплексом ознак, що дають необхідне уявлення про нього. В якості ідентифікаційних можуть виступати ознаки зовнішньої будови предмета або його внутрішні властивості: хімічний склад, щільність, електропровідність тощо. Нарешті, ідентифікаційні ознаки можуть бути перетвореним відображенням властивостей об'єкта ідентифікації [2].

В якості ідентифікаційних ознак вибирають такі, які найповніше і найточніше відображають властивості об'єкта [2].

Ідентифікаційну ознаку розуміють як виявлення властивості предмета, як його прикмету, здатну характеризувати предмет певним чином. Ознака невід'ємна від самого об'єкта та може бути використана для його ототожнення [2].

Ідентифікаційні ознаки можуть бути класифіковані за різними основами. Насамперед вони поділяються на загальні та окремі. При груповій ідентифікації використовують загальні ознаки, які притаманні однорідним об'єктам та дозволяють відокремити дану групу від інших подібних груп, а також віднести об'єкт до даної групи [2].

Ідентифікаційні ознаки поділяють на якісні (атрибутивні) і кількісні, що покликано відобразити різницю в способах їх сприйняття,

фіксації, оцінювання. Атрибутивні викладаються в термінах, які містять якісну характеристику об'єкту. Кількісні виражаються числовими величинами, які визначають, наприклад, розмір, кількість і нахил нарізів ствола [2].

Ідентифікаційні ознаки поділяються на необхідні і випадкові. В необхідних ознаках виявляється сутність предмету, без них він не був би тим, чим є. Наприклад, ознаки, які характеризують пістолет як вогнепальну зброю [2].

На стадії роздільного дослідження об'єкт, що ідентифікується, та об'єкт, що ідентифікує, вивчаються ізольовано один від одного. Ціль — виявити якомога більше ознак, які характеризують об'єкт ідентифікації. Вивчаючи загальні ознаки об'єкта, експерт вирішує, що це за об'єкт, яке його цільове призначення, яку він має конструкцію (форму, розміри). Стадії роздільного дослідження може супроводжуватись проведенням експертименту, який здійснюється в умовах максимально наближених до тих в яких відбувалась подія [2].

На порівняльній стадії виявлені загальні ознаки порівнюються з метою встановлення тотожності. На основі цих даних об'єкт відносять до певної групи [2].

У найзагальнішому випадку, коли, наприклад, на дослідження наданий невідомий предмет (наприклад, саморобний, про який в протоколах часто вказують «предмет схожий на ... (пістолет, гвинтівку, ніж, сокиру тощо)» чи який з'явився нещодавно в результаті науково-технічного прогресу) або атиповий предмет (наприклад, ручка-стрілячка при проведенні балістичних експертиз) порівняльне дослідження фактично проводиться в 2 етапи:

– по-перше, порівняння усіх вимірних на етапі роздільного дослідження параметрів предмета з вимогами до побудови технічних засобів певного типу. Ці вимоги можуть з часом скластися в уяві суб'єкта ідентифікації (як пересічного громадянина, так і експерта), який вже тільки за формою об'єкта може, принаймні, припустити до якої класифікаційної групи він належить (наприклад, ніж, пістолет тощо); бути вказаними безпосередньо в експертних методиках (вже після того, як «уявний образ склався», або навпаки, — для його формування) як обов'язковий набір основних конструктивних ознак (наприклад, для вогнепальної зброї [7]: патронник із направляючою частиною, пристрій запирання каналу ствола і пристрій запалення металюного заряду); або, якщо вказати основні конструктивні ознаки неможливо або недоцільно з об'єктивних причин (наприклад, у

зв'язку з постійним розвитком техніки і удосконаленням технічних засобів), — як загальні конструктивні та функціональні вимоги до технічного засобу певного типу (наприклад, до СТЗ за призначенням [8]);

– по-друге, об'єкт дослідження порівнюється з (найближчими) відомими зразками, які містяться в натурних колекціях експертних підрозділів, або даними (ілюстраціями, розмірними, технічними характеристиками тощо), приведеними в довідковій літературі.

Дані етапи не обов'язково йдуть у вказаному порядку, причому, один з них взагалі може бути відсутнім (при дослідженні стандартизованих об'єктів виключається етап порівняння з вимогами до побудови об'єктів певного виду, або при дослідженні «нових» об'єктів — етап порівняння з аналогами).

Легко можна побачити, що ці етапи поєднують вказані вище види ідентифікаційних досліджень, а саме: «впізнання за уявним образом» та «ідентифікація за описами ознак» (тобто, ототожнення за певними вимогами до об'єктів окремої групи, які склалися в теорії та свідомості експерта); експертне ототожнення за матеріально-фіксованим результатом інженерно-технічної діяльності людини; а також «ідентифікація за ознаками загального походження», якщо на дослідження надана, наприклад, частина технічного засобу.

Як було зазначено, на етапі порівняльного дослідження встановлюється призначеність (призначення)⁵, яка є підсумком одного з основних етапів створення об'єкта дослідження: розробки (мета, задум, розрахунки, конструювання) [4]. При цьому, в якості порівнювальних ознак виступають як технічні ознаки (технічні характеристики, конструктивні особливості, функціональні можливості) виявлені на етапі роздільного (аналітичного) дослідження, так і встановлені в ході проведення експертного експерименту, які обумовлюють якісні характеристики технічного засобу (ТЗ), що є результатом інженерно-технічної діяльності людини.

В результаті проведеного аналізу запропоновано наступний алгоритм проведення порівняльного дослідження (див. рис. 1).

⁵ **Призначення** — дія за знач. призначити. 3. // *Цілеспрямованість, мета створення чого-небудь. // Мета використання чого-небудь // Спосіб використання або застосування чого-небудь* [6].

Призначеність — абстр. ім. до призначеній. Призначений – дієприкм. пас. мин. ч. до призначити. Призначити (призначати) — визначити наперед що-небудь [6].

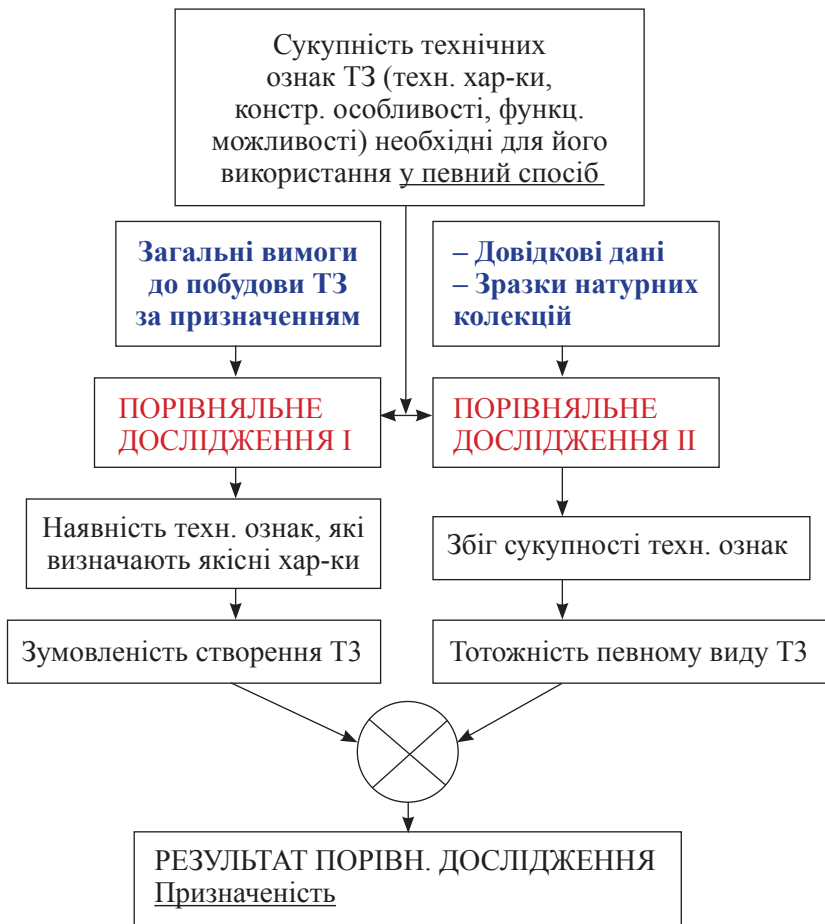

Рис. 1. Алгоритм порівняльного дослідження при віднесенні об'єкту до предмету злочину

При аналізі наявних експертних методик [7, 8, 9] встановлено, що практики також виділяють (часто неявно) вказані етапи при проведенні порівняльної стадії дослідження під час групової ідентифікації об'єктів, умовно названих нами результатами інженерно-технічної діяльності людини.

Наприклад, у Методиці встановлення належності об'єкта до вогнепальної зброї та його придатності до стрільби (проведення пострілів) [7] вказано: «При збігу конструктивних ознак об'єкта з ознаками вогнепальної зброї промислового або кустарного виробництва (ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ II згідно з рис. 1) визначається тип, модель (зразок), основні дані виробника (країна, фірма і т.д.) досліджуваного зразка... При збігу конструктивних ознак об'єкта саморобного виготовлення з конструктивними ознаками вогнепальної зброї на даному етапі робиться висновок про наявність у досліджуваного об'єкта цих ознак і визначається найближчий аналог вогнепальної зброї певного типу й виду (ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ I)... Якщо в досліджуваному виробі промислового виробництва, призначеному для ураження цілей, але не віднесеному виробником до вогнепальної зброї, встановлені конструктивні ознаки, що дозволяють використовувати його як вогнепальну зброю без внесення до конструкції яких-небудь незворотних змін, на даному етапі дослідження робиться висновок про наявність у досліджуваного об'єкта цих ознак і визначається найближчий аналог вогнепальної зброї певного типу й виду. (ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ I)» [7].

Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів [9] дає однозначне визначення: «Призначеність предмета (пристрою) для ураження цілі визначається за наявністю сукупності конструктивних ознак, які дозволяють віднести його до певного різновиду холодної зброї... Призначеність предмета (пристрою), який випробовується, для ураження цілі визначається в результаті встановлення збігу притаманній йому сукупності конструктивних ознак із сукупністю конструктивних ознак відомого різновиду холодної зброї при порівнянні з відомими аналогами певних різновидів холодної зброї, у якості яких виступають натурні зразки з криміналістичних та інших колекцій, описи та зображення різноманітних зразків холодної зброї в офіційній довідковій та спеціальній літературі, комп'ютерних базах даних та з урахуванням даних фірм-виробників (ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ II)... В результаті аналізу технічних умов на виготовлення різноманітних зразків холодної зброї та криміналістичної практики, цією Методикою встановлені мінімальні розміри та інші допустимі технічні характеристики холодної зброї, а також найбільші припустимі розміри та аналогічні характеристики для декотрих типів виробів госпо-

дарсько-побутового призначення, які конструктивно схожі на таку зброю (ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ I).» [9].

В методиці «Віднесення об'єктів до спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації» [8] також наявні вказані етапи, однак особливості даної методики є те, що етап ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ I (згідно з рис. 1) введений до роздільного дослідження: «У разі встановлення працездатності засобу визначаються його технічні характеристики, функціональні можливості та конструктивні особливості (технічні ознаки), в тому числі технічні характеристики, притаманні для певного виду СТЗ... Проводиться оцінка функціональних можливостей, кількісних показників технічних характеристик та конструктивних параметрів технічного засобу, які обумовлюють якісні характеристики технічного засобу, придатного для негласного отримання інформації». На етапі ж роздільного дослідження встановлюється виключно «збіг сукупності технічних ознак засобу, що досліджується, із відповідними ознаками певного виду (типу) СТЗ або розбіжності окремих ознак, які несуттєво впливають на якісні характеристики технічного засобу» та «з'ясовується тотожність технічного засобу певному виду СТЗ (ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ II)» [8].

Аналізуючи викладений матеріал, можна дійти висновку про те, що при розробці загальних методик дослідження об'єктів, які є результатом інженерно-технічної діяльності людини доцільно передбачати проведення порівняльної стадії в два етапи: порівняння наданого об'єкта дослідження з найближчими відомими аналогами та порівняння встановлених характеристик об'єкта вимогам до побудови об'єктів певного типу.

Список використаних джерел

1. *Россинская Е. Р. Криминалистика: учеб. пособ. для вузов / Е. Р. Россинская; под ред. Н. Д. Эриашвили — М.: ЮНИТИ — ДАНА, 1999. — 351 с.*
2. *Криминалистика: учебник для вузов. / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская; под ред. проф. Р. С. Белкина — М.: НОРМА, 2000. — 980 с.*
3. *Криміналістика (криміналістична техніка): курс лекцій / П. Д. Біленчук, А. П. Гель, М. В. Салтєвський, Г. С. Семаков. — К.: МАУП, 2001. — 216 с. — Бібліогр.: С. 211–212.*
4. *Гуменський О. А. Щодо призначеності та придатності як критеріїв віднесення об'єктів до предметів злочинів / О. А. Гуменський // Актуальні питання нормативно-методичного забезпечення трасологічних та біліс-*

тичних експертиз: матеріали міжвідом. наук.-практ. семінару (м. Київ 21 квітня 2015 р.) / КНДІСЕ; уклад. А.О. Полтавський, О.В. Юдіна. — К., 2015 — С. 9–11.

5. *Судебная баллистика и судебно-баллистическая экспертиза* / А. В. Стальмахов, А. М. Сумарека, А. Г. Егоров, А. Г. Сухарев. — Саратов: Саратов. юрид. ин-т МВД РФ, 1998. — 168 с.: іл.
6. *Великий тлумачний словник сучасної української мови* (з додат. і допов.) / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. — К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2009. — 1736 с.: іл.
7. *Встановлення належності об'єкта до вогнепальної зброї та його придатності до стрільби* (проведення пострілів): судово-балістична методика / НДЕКЦ при УМВС в Луганській обл., затв. рішенням Мініюста України від 03.06.2005. — К., 2005. — 31 с.
8. *Віднесення об'єктів до спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації: загальна методика проведення судової експертизи «Експертиза спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації»* / О.І. Охріменко, В.С. Серьогін. — К.: Укр. НДІ спец. техніки та суд. експертиз СБ України, 2011. — 26 с.
9. *Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів: затв. рішенням розшир. засід. секції НКМР Мініюста України з проблем трасології та судової балістики із залуч. членів Координаційної ради з питань судової експертизи. Протокол від 10.04.2009 року № 22.* — К., 2009.

СРАВНИТЕЛЬНАЯ СТАДИЯ ИССЛЕДОВАНИЯ ПРИ ПРОВЕДЕНИИ ГРУППОВОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ ОБЪЕКТОВ, ЯВЛЯЮЩИХСЯ РЕЗУЛЬТАТОМ ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЧЕЛОВЕКА

А.А. Гуменский
А.И. Охрименко

Наряду с установлением индивидуально-конкретного тождества широко распространена групповая идентификация или установление групповой принадлежности. Такое исследование позволяет установить принадлежность объекта к определенному классу, роду, виду, т. е. к некоторому множеству однородных объектов. Собирательным понятием для категорий однородных объектов является термин «группа», почему и исследования трактуют как установление групповой принадлежности. Групповая идентификация (которую еще называют классификационным исследованием) осуществляется либо как первоначальный этап всякого индивидуального отождествления, либо как решение самостоятельной задачи.

При осуществлении групповой идентификации выделяют: а) осмотр объектов; б) раздельное исследование объектов; в) эксперимент; г) сравнительное исследование (сопоставление) объектов; д) оценка признаков и формулирование вывода.

Установление принадлежности объекта к определенной группе проводится на основе изучения признаков объекта и сопоставления их с признаками других объектов этого же класса (группы).

В теории и практике криминалистической идентификации различают две формы отражения: материально-фиксированную (объективную фиксацию признаков в материальных объектах) и психофизиологическую (отображение мысленного образа предмета в памяти конкретного лица).

Различают такие виды идентификации:

1. Идентификация по материально-фиксированным изображениям.
2. Идентификация по признакам общего происхождения (целое по частям).
3. Идентификация по описаниям признаков.
4. Идентификация по мысленному образу.

Установлено, что в самом общем случае, когда, например, на исследование поступил неизвестный или атипичный предмет, сравнительное исследование фактически проводится в два этапа:

– во-первых, сравнение всех измеренных на этапе отдельного исследования параметров предмета с требованиями к построению технических средств определенного типа;

– во-вторых, объект исследования сравнивается с ближайшими известными образцами, которые содержатся в натуральных коллекциях экспертных подразделений, или данными, приведенными в справочной литературе.

Данные этапы не обязательно идут в указанном порядке, причем, один из них может вообще отсутствовать.

Можно легко увидеть, что эти этапы объединяют указанные выше виды идентификационных исследований.

При анализе существующих экспертных методик установлено, что практики также выделяют (часто неявно) указанные этапы при проведении сравнительной стадии исследования во время групповой идентификации объектов, условно названных нами результатами инженерно-технической деятельности человека.

В результате проведенной работы предложен алгоритм сравнительного исследования таких объектов, состоящий из двух этапов: сравнение поступившего объекта исследования с ближайшими известными аналогами и сравнение установленных характеристик объекта требованиям к построению объектов определенного типа.

THE METHODOICAL ENSURING OF FORENSIS EXPERTISES OF TAKING OBJECTS THAT ARE THE RESULTS OF AN ENGINEER-TECHNICAL ACTIVITY TO OBJECTS OF CRIME

*O.A. Gumenskyi
O.I. Ohrimenko*

In the base of general expert methodology of taking objects that are the results of an engineer-technical activity to objects of crime (block scheme of which is shown in an article) the analysis of results of two main steps of its creation can be laid: of the development (an aim, project, calculations, designing) and of realization (the conformity

of real-time device characteristics to characteristics that are formed on the phase of development and that are typical to the group of devices of certain type), that are expressed, correspondingly, by appointment and availability- main features of the specified device category.

Suggested general principles and the algorithm of an investigation can in future become the basis for an improvement of existing and the development of new general and private criminalistic methods of different objects of an investigation: pockie machines, «skimmers», «code-grabbers», different «unknown» devices and so on.

Together with determination of individual-specific identity the group identification while determining of group attachment is widespread. Such a research allows us to determine the attachment of an object to a specific class, kind, type etc. to a some multiplicity of congeneric objects. The collective concept for categories of congeneric objects is the term «group», that's why these researches are interpreted as the determination of group attachment. The group identification (which is also called the classific research) is carried out as the first stage of different individual identification or as a decision of an independent task.

While providing the group identification we can distinguish: a) the inspection of facilities; b) the separate research of objects; c) experiment; the comparing research of objects; e) the assessment of sings and making a decision.

The determination of attachment of an object to a specific group is provided on the base of studing the sings of an object and comparing them with sings of other objects of the same class (group).

In the theory and practice of a criminalistic identification the two forms of reflection are shown: material-fixed (the objective fixation of sings in material objects) and psychophysiological (the reflection of thinking image of an object in the memory of a concrete person). Such types of identification are distinguished:

1. The identification according to a material-fixed image;
2. The identification according to sings of common origin (the whole according to its parts);
3. The identification according to description of sings;
4. The identification according to a thinking image.

It is determined, that in the common case, when, for example, the unknown or atypical object is given for research, the comparing investigation is hold in two stages:

- 1) first, the comparing of all measured on the stage of separate research parameters of an object with requirements to construction of specific type hardware;
- 2) second, the object of research is compared with the nearest known samples, which are contained in collections of expert subdivisons, or in data, that is given in references.

The given stages can be realized in different order, besides one of them can be absent.

We can easily observe that these stages unite the given types of identic investigations.

During the analysis of existing expert methods it is determined that practices also determines the given stages while holding the comparing stage of an investigation during the group identification of objects that are conditionally named the results of an engineer-technical activity of a person.

As the result of a carried work the algorithm of a comparing research of such objects, that consists of two stages is given; the comparing of a giving object of a research with the nearest known analog and comparing the determined characteristics of an object to requirements of constructing of specific type objects.